

Laikliğin tanımı var mı, Risalelerde geçiyor mu?

"Lâiklik İslâmiyet düşmanlığı mıdır? Lâiklik dinsizlik midir? Lâiklik, dinsizliği kendilerine bir din ittihaz edenlerin dine taarruz hürriyeti midir? Lâiklik, din hakikatlerini beyan edenlerin, imanî dersleri neşredenlerin ağızlarına kilit, ellerine kelepçe vuran bir istibdad-ı mutlak düsturu mudur?"

"Lâiklik, bir vicdan ve fikir hürriyeti olduğuna göre, dinsizler ve din düşmanları, İslâmiyet aleyhinde her çeşit hücumları, taarruzları yapar, anarşik fikirlerini o hürriyet-i vicdan ve fikir bahanesiyle neşreder de fakat bir İslâm âlimi o hürriyet-i fikir düsturuna istinaden bin yıldan beri İslâmiyetin serdarı olmuş bir millet içinde ve o milletin bin yıllık an'anesine, kanunlarına ittibâ ederek ve yine o milletin saâdeti uğrunda, ahlâk ve namusun muhafazası yolunda dinî bir ders beyan etmesi lâikliğe aykırıdır diye suçlu gösterilir, devletin nizamlarını dinî inançlara uydurmak istiyor diye mahkûr (hakarete uğramış) gösterilir. Biz böyle bir gayr-ı mümkünün, mümkün olmasına ihtimal vermiyoruz. Adaletin buna müsaade etmeyeceğini şüphesiz biliyoruz."(1)

Yukarıdaki cümlelerden anlaşıldığı gibi, **laiklik bir vicdan ve fikir hürriyettir**. Ama başkası bunu lastik gibi kendi emelleri doğrultusunda kullanırsa o başka meseledir.

Deve kuşu gibi olmak insanoğluna yakışmaz ya deve olmalı yada kuş. Yani laikliğin manası net bir şekilde ortadayken başka şekillerde izaha kalkışmak akıl karı değildir.

(1) bk. [Emirdağ Lahikası-II, 89. Mektup.](#)